

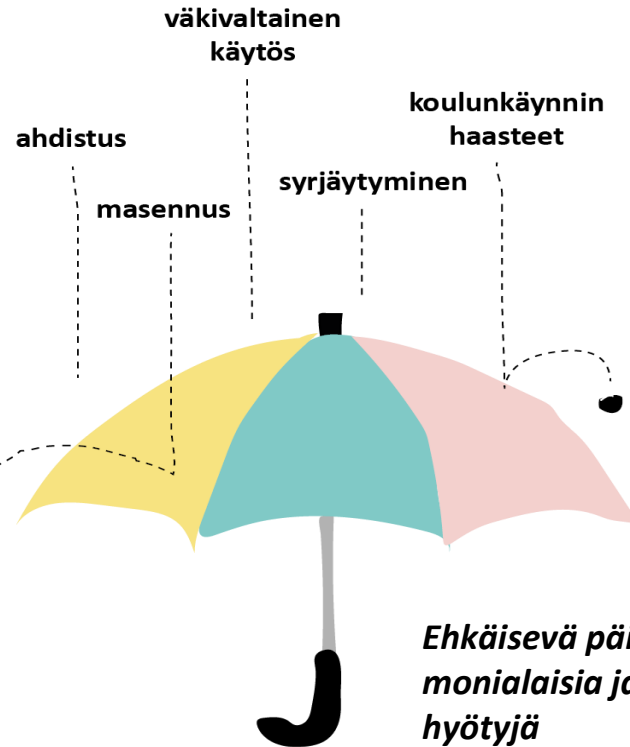
Juteltaisko?- vanhempainilta

Paloheinän ala-aste
Pauliina Kuunkajo-Erämetsä
05.05.2026

EHYT ry ja ehkäisevä päihdetyö

EHYT ry on valtakunnallinen ehkäisevään päihde- ja pelihaittatyöhön erikoistunut järjestö. Toimintamme on pääosin STEA:n rahoittama. Työtämme voi tukea myös lahjoituksilla.

Ehkäisevä päihdetyö tuo monialaisia ja pitkäkestoisia hyötyjä

- **Ehkäisevä päihdetyö on pitkäjänteistä ja monitahoista terveyttä edistävää työtä**
  - **Ehkäisevän päihdetyön tehokkuus** perustuu yhteistyöhön, jota tehdään muun muassa kouluissa, työpaikoilla ja perheissä

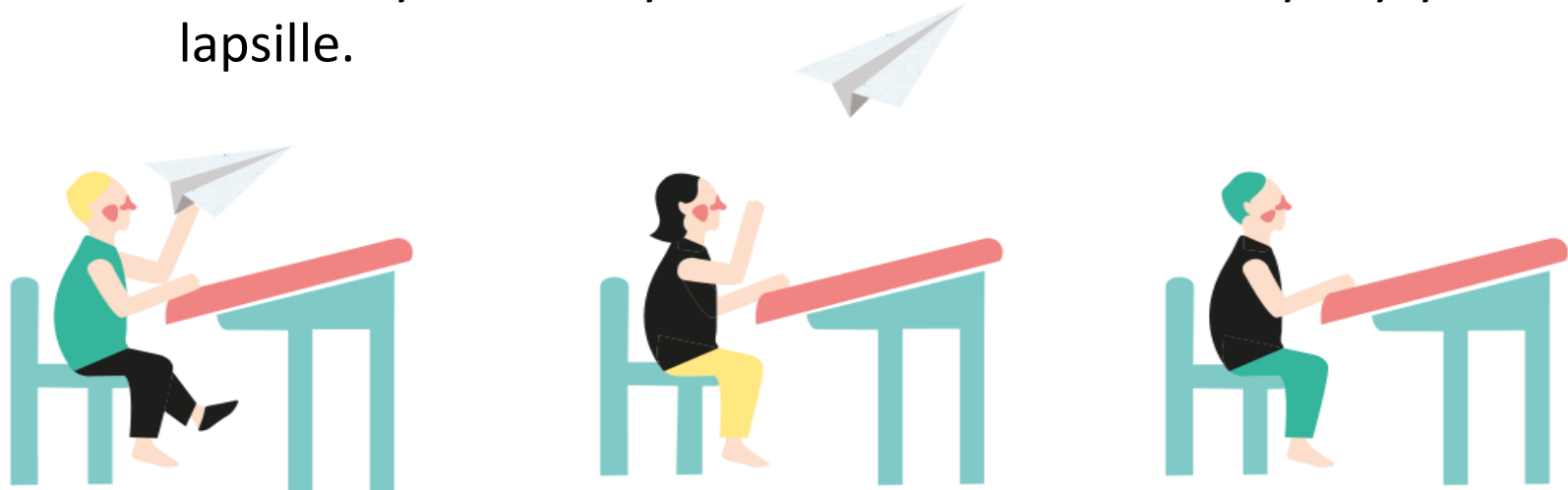
Illan tavoitteena on pohtia yhdessä...

- miten huoltajien olisi hyvä keskustella lastensa kanssa alkoholista ja nikotiinituotteista.
- miten alkoholin ja nikotiinituotteiden käyttöön liittyvät sosiaaliset tilanteet näyttäytyvät lapsille.
- miten lasten vapaa-aika olisi turvallista ja innostavaa niin, että lapset eivät kaipaisi siihen päihteitä.

Juteltaisko?- päihdekasvatusmenetelmä

- 5. ja 6.- luokkalaisille sekä heidän huoltajilleen suunnattu Juteltaisko? -päihdekasvatusmenetelmä perustuu tarinalliseen etäännyttämiseen.
  - Oppitunneilla keskustellaan sosiaalisista tilanteista, joissa lapset usein törmäävät päihteiden käyttöön.
  - Vanhempainilloissa keskustellaan päihteistä ja siitä, miten niiden käyttöön liittyvät sosiaaliset tilanteet näyttäytyvät lapsille.

Mistä lapset saavat tietoa päihteistä – tai käyttäytymismalleja?

Perinteistä, juhla-
kulttuurista

Netin
keskustelu-
palstoilta

Isältä

Mistä
muualta?

YouTube-
sivustolta

Äidiltä

Televisiosta

Some-
sivustolta

Uskontoon
liittyvistä
lähteistä

Radiosta

Äiti- ja
isäpuolilta

Sisaruksilta

Sukulaisilta

Ihmisiltä
kaupungilla

Peleistä

Koulusta

Mainoksista

Valistus-
materiaaleista

Harrastuksista

Ystävä- tai
tuttava-
perheiltä

Elokuvista

Kavereilta

Millaisen mielikuvan lapset saavat alkoholista ja nikotiinituotteista arjen tilanteissa?

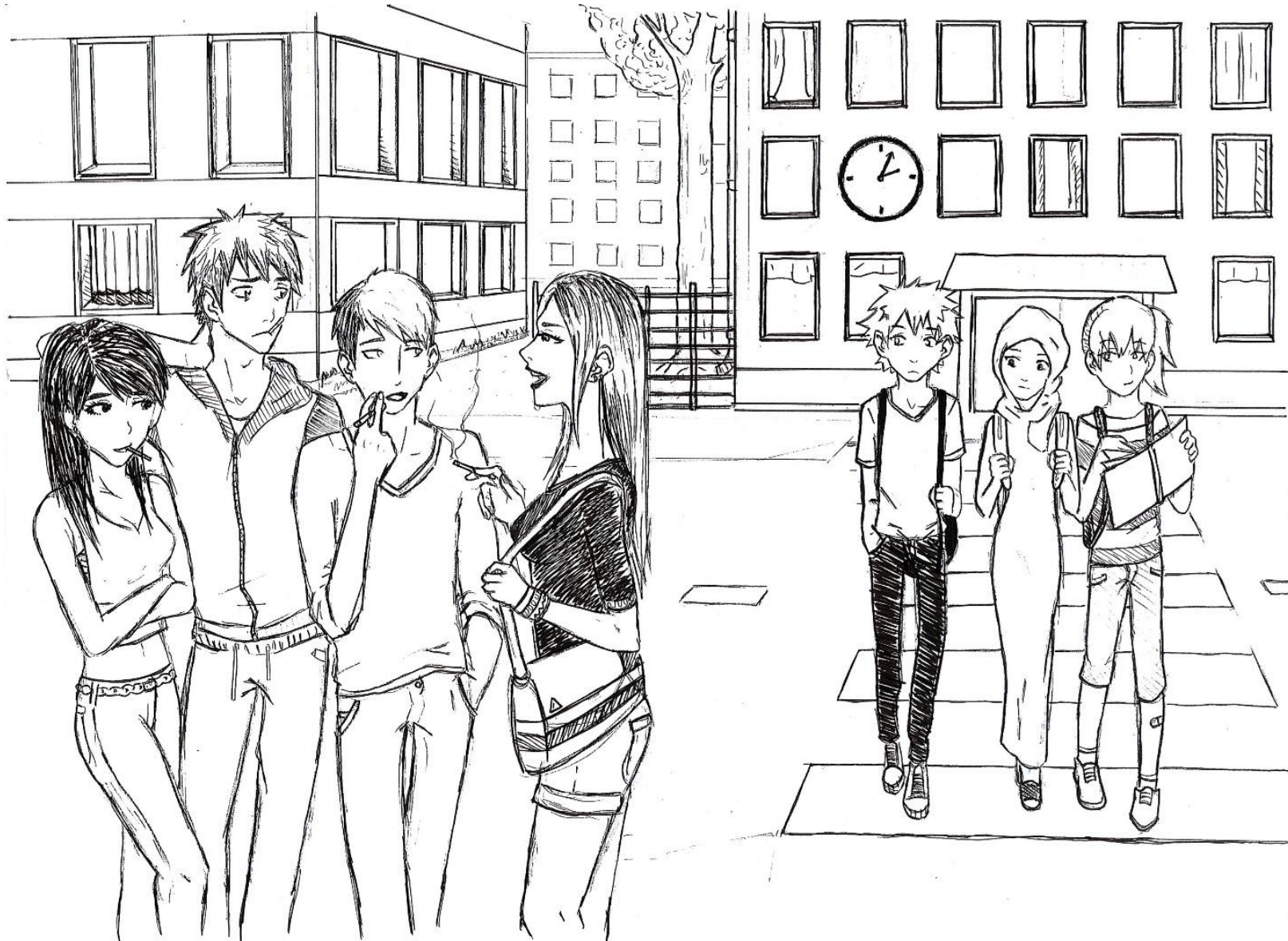

LASTEN TARINOITA:

Sara ja Anni istuvat bussissa koulun jälkeen ja ovat menossa samaa matkaa kotiin. Bussissa on muita ihmisiä, mutta Anni kiinnittää huomiota heidän edessä istuvaan mieheen. Mies on selkeästi humalassa ja hänellä on oluttölkki. Mies katsoo tyttöjä ja tarjoaa heille olutta. Tilanne oli jo valmiiksi Annin mielestä ahdistava, koska häntä ahdistaa humalassa olevat ihmiset. Anni tunnistaa humalaisen siitä, että puhuu epäselvästi, heiluu ja horisee. Saraa ei pelota niin paljon ja pysyy rauhallisena. Heidän takana oleva mies mieltii, että pitäisikö mennä väliin. Tilanne, jossa mies tarjoaa olutta jäi lyhyeksi, koska Saran ja Annin tuli juuri sen jälkeen. Sara lohdutti Annia ahdistavan tilanteen takia.

LASTEN TARINOITA:

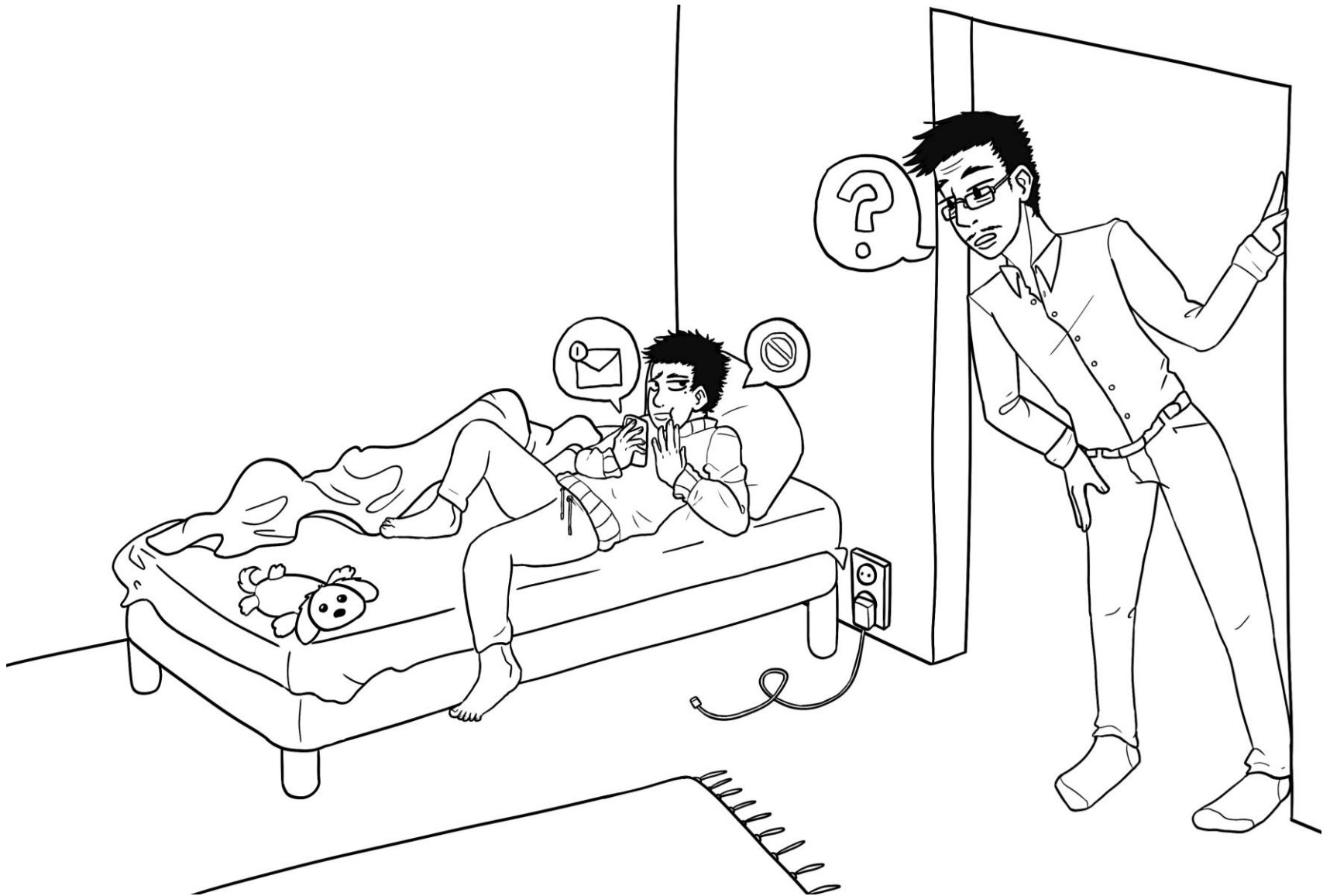
Oli perjantapäivä. Olin kävelemässä kotiin kavereideni kanssa, kun huomasimme joukon alaikäisiä nuoria polttamassa tupakkaa. Kieltäydyimme heti. Heitä alkoi ärsyttämään kieltäytymisemme, joten he lakoivat painostamaan meitä. Silloin opettaja huomasi meidät ja tuli kysymään onko kaikki hyvin. Nuoret yrittivät piilottaa tupakat ja vinkata meitä olemaan hiljaa. Vastasimme kyllä. Myöhemmin keräsimme rohkeutta ja kerroimme tilanteesta opettajalle, joka huolehti tilanteesta.

Nikotiinituotteet

- Tupakan ja nuuskan rinnalle tulleiden uusien, tupakattomien tuotteiden (sähkösavuke, nikotiinipussit), myötä nuorten nikotiinituotteiden käyttö on lisääntynyt.
- Syitä nikotiinituotteiden käytön kasvulle:
  - nuoriin vetoavat tuotteet (maku, ulkonäkö, leikillisuus)
  - nuorin vetoava markkinointi somessa
  - helppo saatavuus
  - helppo piilottaa aikuisilta, mutta helppo näyttää kavereille
  - sähkösavuketta ja nikotiinipusseja ei mielletä haitallisiksi
- Nikotiini yhdistää kaikkia tupakka- ja nikotiiniteollisuuden tuotteita. Nikotiinin aiheuttamien terveyshaittojen lisäksi jokaisella tuotteella on omat terveyshaittansa. Haitat vaihtelevat tuotteen ominaisuuksien, sekä valmistus- ja käyttötavan mukaan.

Nikotiini on haitallista, oli se annosteltu millä tavalla hyvänsä.

LASTEN TARINOITA:

Nico on sängyllään. Ympärillä kuuluu pesukoneen humina. Puhelimessa Nico on epäilyttävillä sivuilla. Hän siirtyy chattailemaan myyjän kanssa. Hän on kiinnostunut ostamaan vapen, vaikka hän tietää, että se on laitonta. Hän sopii myyjän kanssa, että maksu tehdään etukäteen. Telegramissa on sovittu, että kauppaa tehdään rautatieasemalla. Nivo valitsee vapen mauksi mansikan. Juuri kun Nico on painamassa 'osta' -näppäintä, ovi aukeaa narahtaen ja Nicon sydän hyppää kurkkuun. Nicon isä Markus tulee yllättäen huoneeseen. Puhelimesta näkyy isolla vapen kuva ja isä kysyy ”poika, onko sinulla jotain kerrottavaa?”.

LASTEN TARINOITA:

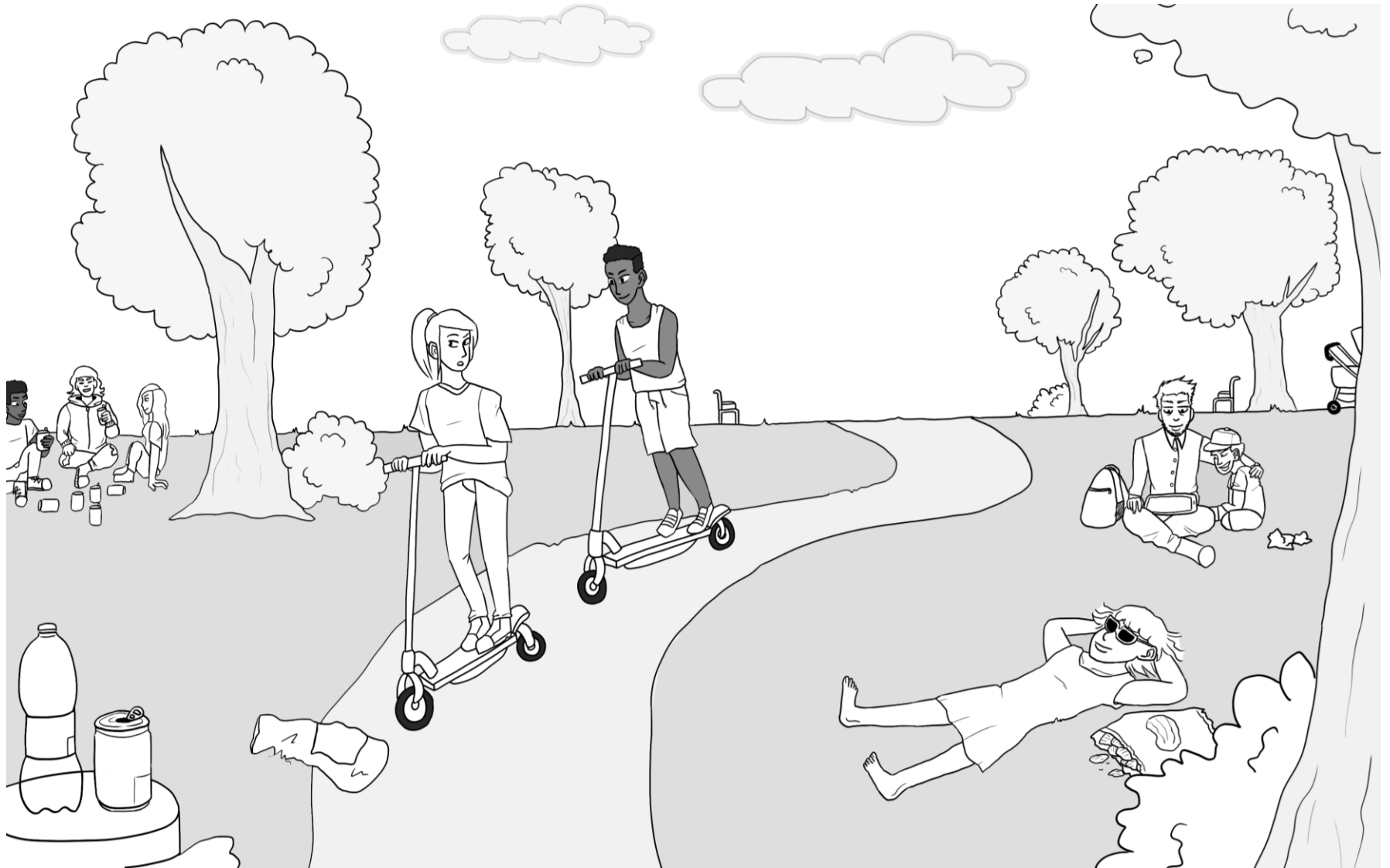

Perhe istuu ruokapöydän ääressä. He ovat juuri aloittamassa syömistä. Tyttö katsoo ihmeissään, mitä aikuiset kaatavat laseihinsa. ”Onko tuo sitä alkoholia?” tyttö miettii hiljaa itsekseen. Tyttö kerää rohkeutensa ja päättää kysyä mitä vanhemmat juovat. Äiti vastaa tyttölle: ”Tämä on alkoholijuomaa, jota et saa juoda”. Tyttö miettii hiljaa itsekseen, miksi sitä juodaan.

Mitä vanhempien olisi hyvä tietää nuorten alkoholin käytöstä?

- Nuorten alkoholin käyttö on vuosien saatossa vähentynyt.
- Nuorten päihteidenkäyttö on yleisesti ottaen sosiaalista yhdessäoloa ja on yleisin syy nuorten alkoholin käytölle.
- Alkoholikulttuuri ja humaltuminen opitaan pienestä pitäen ympäröivästä yhteisöstä.
- Nuorena opitut juomisen tavat vaikuttavat pitkälle aikuisuuteen.
- Päihteiden käytön aloittaminen nuorella iällä lisää riskiä myöhemmin ongelmalliselle päihteiden käytölle.
- Kotioloissa tarjottu alkoholi alentaa nuorten kynnystä käyttää alkoholia kodin ulkopuolella.
- Aikuisen kielteinen asenne alaikäisten päihteiden käyttöön on tärkeämpää kuin se, käyttääkö aikuinen itse päihteitä vai ei.

LASTEN TARINOITA:

Anna ja Pertti ovat potkulautailemassa puistossa. Yhtäkkiä he näkevät porukan humalaisia, jotka istuvat puistossa. Anna katsoo poispäin, jotta ei kiinnittäisi humalaisten huomiota. Pertti rauhoittelee Annaa sanomalla ”Ei hätää, ne ei kuitenkaan huomaa meitä”. Anna ja Pertti potkulautailevat nopeasti pois tilanteesta.

Lasten ajatuksia

- vapaa-ajasta
- nuorten päihteidenkäytöstä omalla asuinalueella
- mitä lapset haluaisivat puhua aikuisten kanssa

1.

Mitä huoltajien pitäisi tietää lasten vapaa-ajasta?

- Missä lapsi on ja kenen kanssa.
- Mitä lapsi tekee vapaa-ajallaan.
- Mitä lapsi ostaa kaupasta.
- Moneltako lapsi tulee kotiin.

2.

Mitä ajattelet nuorten päihteiden käytöstä omalla asuinalueellanne?

- Kytöniityn ja Pikkusuon päiväkotien pihoilla on iltaisin alkoholi juovia porukoita.
- Paloheinässä ei juurikaan näy päihteitä.
- Torpparinmäessä ja Pakilassa näkyy enemmän päihteiden käyttöä.

3.

Mistä päihteisiin liittyvästä asiasta haluaisit puhua aikuisten kanssa?

- Mitä on imppaaminen?

Mitä voit tehdä?

- **Ole valmis keskustelemaan** ja vastaamaan päihteisiin liittyviin kysymyksiin jo varhaisessa vaiheessa, jotta aiheesta tulee luonnollinen puheenaihe.
- **Keskusteleminen ei herätä lapsen kiinnostusta käyttää päihteitä.** Päinvastoin, hän voi saada neuvoja ja hyviä perusteluita miten hänen kannattaa toimia ryhmätilanteissa. Mieti kuitenkin, millaisia arvoja haluat puheillasi välittää.
- **Ole kiinnostunut** mitä lapsesi tekee vapaa-ajallaan ja kenen kanssa – sekä verkossa että muutenkin. Pelkkä kieltäminen ei yleensä toimi; sopikaa yhteisistä säännöistä, perustele näkökulmasi ja keskustelkaa millaisia käytöstapoja kuuluu noudattaa somessa.
- **Ole valmis pohtimaan** myös omaa päihteidenkäyttöäsi.
- **Aikuisen kielteinen asenne** alaikäisten päihteiden käyttöön on tärkeämpää kuin se, käyttäkö aikuinen itse päihteitä vai ei.
- **Jakakaa vastuuta** ja pyydä näkökulmia muilta huoltajilta, et ole yksin!

Materiaaleja ja lisätietoa

<https://linktr.ee/vinkitvanhemmille>

Kaikki materiaalit löydät:

<https://ehyt.fi/tyokalut-ja-materiaalit/>

Kiitos!

Haluamme kuulla mielipiteesi!

Vastaa palautekyselyyn ja osallistu kuulokkeiden/Fazerin herkkuboksin arvontaan (arvo 40€)!

q.surveypal.com/huoltajat

Yhteystietoja käytetään
ainoastaan arvontaan lukukauden
päätyessä ja tiedot poistetaan vuoden
lopussa.

Elämäniloa ja hyvinvointia ilman päihde- ja pelihaittoja

Tue ehkäisevää päihdetyötä

- Lahjoittaminen onnistuu Mobilepaylla. Syötä lahjoitettava summa ja osoita vastaanottajaksi numero **65789**.
- Voit lahjoittaa valitsemasi summan tilille: FI74 1555 3000 1145 39 (BIC: NDEAFIHH).
- Tutustu tarkemmin Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:n lahjoituskohteisiin verkkosivuilla: ehyt.fi/lahjoita/

